

ФОРУМ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЦІВ

25–26 квітня 2013 р. на факультеті іноземних мов Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна пройшла VII Міжнародна наукова конференція “Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу”, організована кафедрою теорії та практики перекладу англійської мови. Відкриваючи роботу конференції, голова її оргкомітету, декан факультету, доктор педагогічних наук, професор Пасинок В.Г. зазначила, що цього року конференція, яка вже стала традиційною, відбувається під знаком святкування 40-річного ювілею кафедри теорії та практики перекладу англійської мови.

Цікавий екскурс в історію кафедри зробив її ветеран – доктор педагогічних наук, професор Черноватий Л.М., який розповів, що кафедра (яка тоді називалася кафедрою перекладу та англійської мови) була однією з двох перших на теренах тодішньої УРСР, де здійснювалася фахова підготовка перекладачів, зокрема, військових. Серед працівників та випускників кафедри такі відомі особистості, як перекладач-поліглот Лукаш М., перекладач на Потсдамській конференції Грінберг Л.С., письменниця й перекладачка Гаврильченко (Мельницька) І.В. та інші.

На конференцію були подані 106 доповідей дослідників з теорії, методики та критики перекладу з різних міст України (Києва, Херсона, Донецька, Дніпропетровська, Львова, Кіровограда, Горлівки, Вінниці, Хмельницького, Луцька, Луганська, Тернополя, Миколаєва, Полтави, Івано-Франківська, Ізмаїлу тощо) та 5 інших країн (Бельгії, Італії, Словаччини, Польщі та Росії), що ще раз свідчить на користь її вагомості та високого міжнародного статусу. Для плідного й цікавого обміну думками до нас завітали як провідні фахівці перекладознавчої галузі, так і початківці – аспіранти та здобувачі.

В перший день роботи конференції відбулися 3 пленарних засідання, на яких були представлені 11 доповідей з найбільш актуальних питань сучасної перекладацької теорії. Зокрема, проблематиці лінгвістичного перекладознавства були присвячені

доповіді проф. Демецької В.В., проф. Панченко О.І., доц. Андрієнко Т.П. Закордонні гості проф. М. Куца (Словаччина) та проф. Л. ван Доорслаер (Бельгія), а разом з ними доц. Радчук В.Д. винесли на обговорення надзвичайно популярні у сучасному європейському перекладознавстві питання культурологічного та ідеологічного характеру перекладу. Доц. Камовнікова Н.Є. (Росія) та відома перекладачка, доц. Бросаліна (О’Лір) О. поділилися надбаннями у галузі літературної теорії перекладу, а доц. Кальниченко О.А. зробив цікаву доповідь, присвячену історії перекладу в Україні та на Слобожанщині.

Доц. Ребрій О.В. поділився з присутніми результатами експериментальних досліджень когнітивних механізмів перекладацької творчості, і на завершення першого робочого дня конференції проф. Черноватий Л.М. поставив на обговорення проблему розвитку фахової компетентності майбутнього перекладача.

Варто зазначити те, що усі доповіді, представлені на пленарних засіданнях, супроводжувалися жвавою дискусією, а доповідачам довелося відповідати на чисельні запитання учасників конференції та її гостей, у тому числі й студентів факультету.

Другий день роботи конференції розпочався з лекції відомого українського перекладача та перекладознавця, автора декількох монографій з теорії та історії перекладу – доктора фізико-математичних наук, професора Стріхи М.В. на тему “Переклад у пострадянській Україні: проблеми та сподівання”. Протягом свого півторагодинного виступу, що проминув як одна мить, доповідач проаналізував стан українського перекладу, починаючи з 1991 року, у світлі постколоніальної теорії та поділився своїми думками стосовно перспектив його подальшої розбудови.

Наступною на порядку денному була робота секцій, яких цього року було аж 8. Зокрема, на секційних засіданнях обговорювалися питання історії перекладу, художнього перекладу, лексико-граматичних та стилістичних проблем перекладу, інтер-

претації, кіноперекладу та методики викладання перекладу.

Новинкою цього року стали “Перекладацькі читання”, на яких вдалося зібрати відомих в Україні майстрів художнього перекладу. Модератором дискусії виступила відома українська письменниця та перекладачка, колишній викладач кафедри перекладу Гаврильченко (Мельницька) І.В., яка в роки своєї роботи у стінах Харківського університету (1972–1982) керувала роботою Студії перекладача і молодого автора. Тож не дивно, що до Перекладацьких читань завітали колишні її випускники, а нині відомі перекладачі Александровський (Горошко) С.А., Ільїн І., Кальниченко О.А., Потімков С., Євменов В тощо.

В рамках конференції відбулася презентація ювілейних видань кафедри – колективної монографії “Переклад у наукових дослідженнях представників харківської школи” та “Антології вибраних творів та перекладів випускників Студії перекладача і молодого автора кафедри теорії та практики перекладу англійської мови Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна під керівництвом Інни Мельницької”. Перша з цих книжок є своєрідним підсумком дослідницької перекладознавчої роботи на кафедрі протягом усіх 40 років

її існування. Тут можна знайти розробки тих, хто стояв у її витоків (доц. Безуглого В.І., доц. Грінберга Л.С., доц. Пруднікова Л.М., проф. Тимошенкової Т.М., проф. Дородних А.Г., доц. Голованя В.І., доц. Ніколаєвої В.Д. тощо), тих, хто навчався на ній як студент чи аспірант (проф. Карабана В.І., доц. Пирогова В.Л., доц. Якименка М.В., доц. Левашова О.С. тощо), тих, хто й сьогодні плідно працює в стінах ХНУ імені В.Н. Каразіна (проф. Шевченко І.С., проф. Мартинюк А.П., проф. Черноватого Л.М., доц. Ребрія О.В., доц. Фролової І.Є. тощо), так само як і цікаві матеріали представників молодшого покоління. Друга книжка містить переклади художніх творів і становить інтерес для всіх, хто цікавиться якісною світовою літературою.

Серед інших видань, анонсованих на конференції, варто відзначити підручник проф. Черноватого Л.М. “Методика викладання перекладу як спеціальності” та монографію доц. Ребрія О.В. “Сучасні концепції творчості у перекладі”.

Робота конференції добігла свого кінця. Вже зараз можна з упевненістю стверджувати, що вона стала справжньою подією на теренах українського перекладознавства. Ми дякуємо усім її учасникам та чекаємо на нові зустрічі!

О.В. Ребрій
канд. філол. наук, доцент